

v4/2019

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12-14 artiklat
Laatimispäivä: 06.01.2020**

Tietoa “Vuorovaikutus romanikielellä arkisissa tilanteissa: tapaustutkimus Virossa”-tutkimukseen osallistuvalle

Olet osallistumassa tutkimusprojektiin *Vuorovaikutus romanikielellä arkisissa tilanteissa: tapaustutkimus Virossa*. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinulle ei aiheudu mitään haittaa, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Tämän ilmoituksen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on.

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Helsingin yliopiston “Vuorovaikutus romanikielellä arkisissa tilanteissa: tapaustutkimus Virossa” - tutkimuksessa

Tutkimusprojektissa *Vuorovaikutus romanikielellä arkisissa tilanteissa: tapaustutkimus Virossa* käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Ilmoituksen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on rekisteröitynä.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

2. Yhteyshenkilö ja tutkimuksen vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö hanketta koskevissa asioissa:
Nimi: Kimmo Granqvist
Osoite: PL 24 (Unioninkatu 40), University of Helsinki, 00014 Finland
Puh.: +358294140
Sähköposti: kimmo.granqvist@helsinki.fi

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Lotta Ylä-Sulkava. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus tutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoituksista

Hankkeessa tutkitaan romanikielen murteiden tilannetta Virossa. Esimerkkejä spontaanista puheesta kerätään ja analysoidaan kuvaamaan ryhmien välistä ja sisäistä viestintää ja murteiden piirteitä. Kerätyt kielitiedot ja analyysit tarjoavat materiaalia sanakirjan laatimiseen, oppimateriaalien luomiseen jne.

5. Tutkimuksen suorittajat

Tutkimus suoritetaan Helsingin yliopiston humanistisen tiedekunnan suomalais-ugrilaisessa ja pohjoismaisessa osastossa.

6. Mitä henkilökohtaisia tietoja tutkimusaineisto sisältää

Ikä, sukupuoli, etnisyys, syntymäpaikka, nykyinen kaupunki, muut puhutut kielet, videotallenne

7. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Henkilötietoja kerätään ääni- ja videotallenteilla ja haastattelemalla osallistujia.

8. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Erytisluokan tietojen käsittely perustuu yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan j alakohtaan (käsittely on välttämätöntä tieteellisiin tarkoituksiin) ja Suomen tietosuojalain 6 §: n 1 momentin 7 kohtaan (9 § (1) ei koske henkilötietojen käsittelyä tieteellistä tutkimusta varten).

9. Käsittelyn kesto

Henkilötietoja käsitellään tutkimusprojektin aikana 31.8.2023 saakka. Tutkimusprojektin jälkeen tiedot arkistoidaan pysyvästi Suomen Kielipankkiin.

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:

- tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
- tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos käsittely perustuu osallistujan suostumukseen, osallistujalla on oikeus peruuttaa suostumuksensa, milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumukseen perustuvan käsittelyn laillisuuteen ennen sen peruuttamista.

11. Henkilötietojen vastaanottajat

Henkilötietoja ei siirretä eikä luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolisille vastaanottajille muuten, kun ääni, etnisyys, ikä, sukupuoli ja syntymäpaikka, jotka esitetään kielipankissa rajoitetulla saatavuudella.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä vastaanottajille Euroopan talousalueen ulkopuolella.

13. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automatisoituja päätöksiä, joilla on merkittäviä vaikutuksia osallistujiin.

14. Suojatoimet henkilötietojen suojaamiseksi

Henkilötiedot käsitellään ja tallennetaan siten, että vain henkilöt, jotka tarvitsevat tietoja tutkimustarkoituksiin, pääsevät niihin.

IT-järjestelmissä käsitellyt henkilötiedot:

- käyttäjätunnus salasana kirjautuminen kulunvalvonta
 salaus
 muu:

Kuinka fyysisessä muodossa olevia tietoja (esim. paperia) suojataan: prosessoinnin aikana tietoja käsittelee vain tutkimusryhmä, ja fyysisessä muodossa olevia tietoja ei säilytetä hankkeen päättymisen jälkeen.

Suoran tunnisteen käsittely:

- Tiedot kerätään ilman suoria tunnisteita
 Suorat tunnistet poistetaan analyysivaiheessa
 Analysoitava aineisto sisältää suorat tunnistet. Syy: *Aineisto on videotallenteita.*

15. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusrekisteri hävitetään
 Tutkimusrekisteri arkistoidaan:
 ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin: ikä, sukupuoli, syntymäpaikka, etnisyys, ääni, video

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa: Suomen kielipankki, pysyvästi.

16. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Yleinen tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten (tässä tapauksessa, tieteellinen tutkimus) saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi